

De sociale economie in Vlaanderen: facts en figures

		Sociale Economie					
		Maatwerkbedrijven		Invoegbedrijven		Lokale Diensteneconomie	
	Sociale werkplaatsen	Arbeidszorg	Beschutte werkplaatsen	Invoegbedrijven en invoegafdelingen	Buurt- en nabijheidsdiensten		
Doel	Permanente subsidieerde tewerkstelling voor de meest achtergestelde werkoeken- den	Begeleid werken voor de al- lerzwakste doelgroep. 'Zorg' staat hier centraler dan ar- beidshandicap	Aangepaste arbeid voor werkoekenenden met een ar- beidshandicap	Creatie van permanente ba- nen – doelgroep en bedrijf moeten uiteindelijk kunnen concurreren in de reguliere economie	Gesubsidieerde tewerkstel- ling van kansengroepen in functie van pers. of collec- tieve dienstverlening in een specifieke buurt		
Doelgroep	Werkzoekenden die min. 5 jaar inactief zijn, laagge- schoold en fysieke, psychi- sche of sociale beperkingen hebben	Personen die door pers. en/ of maatsch. redenen niet (meer) kunnen werken on- der een arb.contract in het reguliere of bescherm. te- werkstellingscircuit	Werkzoekenden met een ar- beidshandicap, ingeschre- ven bij het VFSIPH of met een specifiek statuut	Langdurig of laaggeschool- de werkzoekenden	Voor minstens de helft be- staande uit kansengroepen		
Doorstroom	Beperkt – Niet prioritaire	Zeer beperkt – Niet priori- tair	Beperkt – Niet prioritaire	Prioritair	Afhankelijk van project		
Contract	Onbepaalde duur	Geen (arbeidszorgovereen- komst)	Overwegend onbepaalde duur	Onbepaalde duur	Afhankelijk van project, meestal tijdelijke contracten		
Aantal	109	57	68	95	104 erkende		
Werknemers	2 215 VTE erkende doelgr. 437 VTE erkende begeleid. (gem. 2005)	200 VTE doelgroep 32 VTE erkende begeleid. (gem. 2005)	12 870 VTE doelgr. 2 830 VTE validen (dec. 2003)	1 066 VTE invoegwerkn. (gem. 2005)	584 doelgroepwerkn. 58 omkadering (eind 2004)		
Koepel	Samenwerkingsverband	SST	VLAB Federatie vd Vl. Besch. Werkplaatsen		Koepel van Buurt- en Nabij- heidsdiensten (Vlaanderen)		

Vanaf 2006 vallen al deze maatwerkvormen onder hetzelfde beleidsdomein, 'Werk en sociale economie'

Bron: VDAB, Duurzame tewerkstelling in de sociale economie, Arbeidsmarkt topic, mei 2006

De sociale economie ondernemingen uit die vier werkvormen hierboven hebben inkomsten uit zowel de markt als uit subsidies. De markt bepaalt de prijs voor de goederen en de diensten. De overheid ondersteunt met subsidies de sociale impact van de ondernemingen.

Om volledig te zijn moeten we de lijst van de werkvormen nog aanvullen met:

– **De Kringloopcentra**

In Vlaanderen zijn er 35 kringloopcentra actief. In 2004 werd de 100ste kringloopwinkel geopend. Kringloopcentra hebben de facto het statuut van sociale werkplaats. Er zijn zo'n 1 550 werknemers actief. Meer info zie: www.kringloop.net

– **De coöperaties**

In België zijn er 30 000 erkende coöperaties. Een aantal van de erkende coöperaties in Vlaanderen heeft de duidelijke doelstelling om mens- en milieuvriendelijke activiteiten te realiseren. Meer info over deze ondernemingen (www.memogids.be). Een kleine groep onderscheidt zich als participatieve coöperatie actief in de sociale economie. Deze groep heeft zich verenigd onder de Coopkracht paraplu. Voor meer gegevens: www.coopkracht.be. De gegevens over deze werkvorm dienen nog verder in kaart gebracht te worden.

Activiteitencoöperaties begeleiden werkzoekenden met een ondernemingsidee richting zelfstandig ondernemerschap. De kandidaten krijgen de kans om, in loondienst van de coöperatie, hun zaak uit te bouwen, klanten te werven en winst te maken. De activiteitencoöperatie staat, naast intensieve begeleiding, in voor de boekhouding, het ondernemersnummer en de juridische structuur. De activiteitencoöperaties worden betaald vanuit de Vlaamse gemeenschap wat betreft de omkaderingskosten. De kosten m.b.t. de doelgroepoedememers (hun loon en eventuele aankopen) worden op geen enkele wijze gefinancierd. Dit om oneerlijke concurrentie te vermijden.

De hierboven vermelde werkvormen kunnen een beroep doen op ondersteuningsinstrumenten die door de Vlaamse overheid erkend en betaald worden in het kader van het Meerwaardedecreet. Deze ondersteuningsstructuren zijn de Startcentra (incubatiecentra) en de Adviesbureaus

Overzichtstabel startcentra en adviesbureaus

	Grootte	Rechtsvorm	Erkend	Vorm van ondersteuning
Startcentra	11 erkende startcentra	Handelsvennootschap	Meerwaardedecreet	Stimuleren ondernemerschap
Adviesbureau	5	VZW	Meerwaardedecreet	Advies

In het meerwaardedecreet worden deze ondersteuningsinstrumenten aangevuld met een financieringsinstrument, nl. het Participatiefonds voor de sociale economie (TRIVIDEND) dat risicokapitaal verstrekt. Op vraag van de alternatieve financiers in Vlaanderen (Triodos Bank, Hefboom, Netwerk rentevrij, Alterfin, Incofin, VOOC, Trividend) faciliteert VOSEC het overleg van de werkvorm Financiers van de sociale economie VOSEC, Vlaams overleg sociale economie, fungeert als overlegplatform en gesprekspartner naar de overheid voor de verschillende spelers.

Wanneer rekening gehouden wordt met de omkadering en ondersteuning van al deze initiatieven, stelt de sector in Vlaanderen naar schatting 25 000 mensen te werk.